

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)
EXAMINATION: - MAY 2023
SIXTH SEMESTER
Subject: Marketing Management -I (BCOM19- 307M)

Date: 23/5/2023

Total marks: 100

Time:10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q.1. A. Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. Rural demand is more _____ compared to urban demand.
a) easy
b) cheaper
c) seasonal
d) none of them
  2. The main intention to _____ is to determine the reaction of probable buyers.
a) test marketing
b) sale
c) profit
d) none of them
  3. _____ Systems for marketing help the enterprise identify and target potential customers.
a) CRM
b) Selling
c) Marketing
d) none of them
  4. ILO means _____.
a) International Lotus Organization
b) International Labor Organization
c) Indian Labor Organization
d) none of them
  5. _____ is a communicative activity.
a) Profit
b) Price
c) Promotion
d) none of them
  6. Every firm faces _____.
a) competition
b) less profit
c) lack of capital
d) none of them
  7. _____ means to distribute.
a) Cost
b) Equality
c) Distribution
d) none of them
  8. Face to face communication between company salesman and customer is called as _____.
a) sales promotion
b) personal selling
c) advertising
d) publicity
  9. The two main types of marketing environment are _____.
a) Parallel and Lateral
b) Internal and International
c) Internal and External
d) Domestic and Foreign
  10. _____ is an example of external environment factor.
a) Customers
b) Employee
c) Management of the organization
d) Production technology of the Industrial Organization
  11. The main occupation in Rural India is _____.
a) teaching
b) carpentry
c) farming
d) blacksmith
  12. _____ Research means measuring a market and quantifying that measurement with data.
a) Qualitative
b) Quantitative
c) Secondary
d) None
  13. Services are _____ in nature.

- a) Intangible
  - b) Tangible
  - c) Physical
  - d) Measurable

Q.1. B. Answer in one Sentence (Any 5) (10)

1. What is micro-marketing?
  2. What is marketing environment?
  3. What is marketing control?
  4. What are the main rights of consumers?
  5. What is market research?
  6. What is direct selling?
  7. What is advertising?

Q. 2) Write Short Note (Any 4) (20)

1. Marketing communication
  2. Characteristics of Customer relationship management
  3. Market research
  4. Importance of marketing communication
  5. Difficulties in rural marketing
  6. Marketing Control

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 3) (30)

- Q) Answer the following question in 150 words. (any 3)

  - 1 Write a short note on marketing challenges.
  - 2 Discuss the difficulties encountered in establishing a successful CRM (Customer Relationship Management) programme.
  - 2 Explain various stages in new product development process.
  - 4 Explain evaluation of marketing.
  - 5 What is the importance of marketing?

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any 2) (30)

- 1 What do you mean by marketing services? Describe different types of services.
  - 2 Define marketing. What are the various functions of marketing?
  - 3 What do you mean by marketing environment? State its internal and external factors
  - 4 Define marketing research. Explain its importance

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गण दर्शवितात.

प्र. १. अ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)

- क) इंडियन लेबर ऑर्गनायझेशन
५. .... म्हणजे संवेदनशील क्रिया होय.
- अ) नफा
- क) बढती
६. प्रत्येक उद्योग घटकाला ..... चा सामना करावा लागतो.
- अ) स्पर्धा
- क) भांडवलाची कमतरता
७. .... म्हणजे विभागणे/वाटणे होय.
- अ) खर्च
- क) वितरण
८. कंपनी विक्रेता व ग्राहक यांमधील समोरासमोरील संभाषणाला ..... म्हणतात.
- अ) विक्रयवृद्धी
- क) जाहिरात
९. विपणन पर्यावरणाचे दोन मुख्य प्रकार ..... हे आहेत.
- अ) समांतर आणि बाजूकडील
- क) अंतर्गत आणि बाह्य
१०. .... हे बाह्यपर्यावरण घटकाचे उदाहरण आहे.
- अ) ग्राहक
- क) संस्थेचे व्यवस्थापन
११. ग्रामीण भारतातील प्रमुख पेशा ..... हा आहे.
- अ) शिक्षक
- क) शेती
१२. .... संशोधन म्हणजेच व्यापाराचे मोजमाप आणि अशा मोजमापनाची माहिती बरोबर मापन करणे.
- अ) गुणात्मक
- क) भौतिक दुर्योग
१३. सेवांचे स्वरूप ..... आहे.
- अ) अमूर्त
- क) द्वितीय
- ड) यापैकी कोणतेही नाही
- ब) किंमत
- ड) यापैकी कोणतेही नाही
- ब) कमी नफा
- ड) यापैकी कोणतेही नाही
- ब) समानता
- ड) यापैकी कोणतेही नाही
- ब) वैयक्तिक विक्री
- ड) प्रसिद्धी
- ब) अंतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय
- ड) घरगुती आणि विदेशी
- ब) कर्मचारी
- ड) संस्थेच्या कारखान्यातील उत्पादन तंत्रज्ञान
- ब) सुतारकाम
- ड) लोहारकाम
- ब) संख्यात्मक
- ड) यापैकी कोणतेही नाही
- ब) मूर्त
- ड) मोजता येण्याजोगे

प्र. १. ब एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५) (१०)

१. सुक्ष्म विपणन म्हणजे काय ?
२. विपणन पर्यावरण म्हणजे काय ?
३. विपणन नियंत्रण म्हणजे काय ?
४. ग्राहकांचे मुख्य अधिकार कोणते ?
५. विपणन संशोधन म्हणजे काय ?
६. थेट विक्री (direct selling) म्हणजे काय ?
७. जाहीरात म्हणजे काय ?

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४) (२०)

१. विपणन संज्ञापन
२. ग्राहक संबंध व्यवस्थापनाचे वैशिष्ट्ये
३. विपणन संशोधन
४. विपणन संदेशाचे महत्व
५. ग्रामीण विपणनाच्या समस्या
६. विपणन नियंत्रण

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३) (३०)

१. विपणनातील आव्हाने – टिपा लिहा.

२. ग्राहक संबंध व्यवस्थापन कार्यक्रम करत असतांना येणा-या समस्यांचे वर्णन करा.
३. नवीन उत्पादन विकास प्रक्रियेतील विविध टप्पे स्पष्ट करा.
४. विपणनाचे मूल्यमापन करा.
५. विपणनाचे महत्व सांगा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २) (३०)

१. विपणन सेवा म्हणजे काय? विपणन सेवांच्या प्रकाराचे वर्णन करा.
२. विपणन म्हणजे काय? विपणाची विविध कार्ये लिहा
३. विपणन पर्यावरण म्हणजे काय? विपणनाचे अंतर्गत आणि बाह्य घटक स्पष्ट करा
४. विपणन संशोधन म्हणजे काय? त्याचे महत्व स्पष्ट करा
